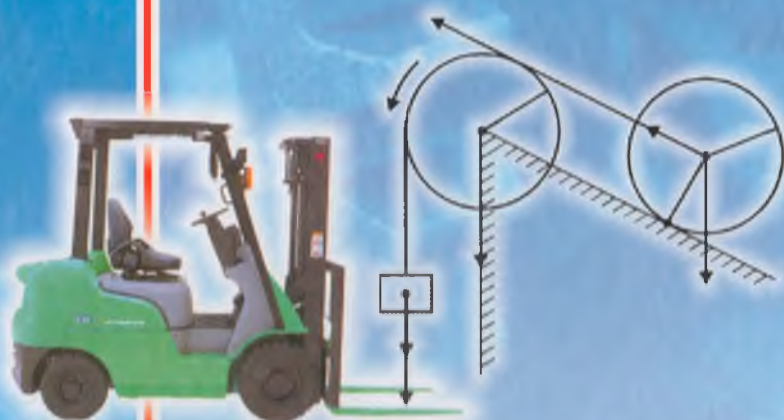

**M.M. MIRSAIDOV,
L.I. BOYMURODOVA,
N.T. G'YOSOVA**

NAZARIY MEXANIKA

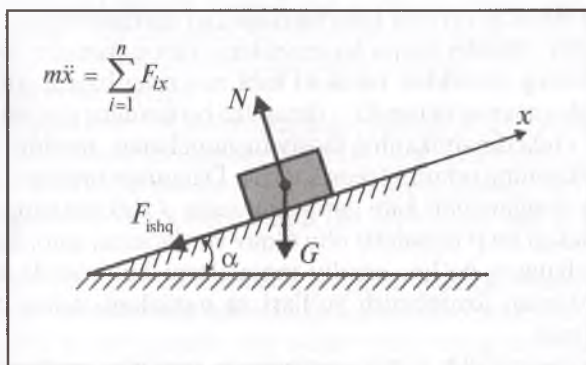

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
O'RTA MAXSUS, KASB-HUNAR TA'LIMI MARKAZI**

M.M. Mirsaidov, L.I. Boymurodova, N.T. G'iyosova

NAZARIY MEXANIKA

Oliy o'quv yurtlari uchun o'quv qo'llanma

«ILM ZIYO»
TOSHKENT — 2009

*Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi ilmiy-metodik
birlashmalari faoliyatini muvofiqlashtiruvchi Kengash
tomonidan nashrga tavsiya etilgan.*

Ma'sul muharrir: O'zbekiston milliy universiteti dotsenti,
f-m.f.d. **B. Atajanov**

Taqrizchilar: Toshkent Davlat texnika universiteti
«Nazariy mexanika, mashina detallari,
servis texnikasi va texnologiyasi» kafedrası
professori, t.f.d. **K.A. Karimov**,
Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti
«Nazariy mexanika va materiallar qarshiligi»
kafedrası professori, t.f.d. **T.M. Mavlonov**.

O'quv qo'llanma uchta bo'limdan iborat bo'lib, birinchi — statika bo'limida qattiq jism statikasi, statikaning asosiy aksiomalari; kesishuvchi kuchlar, momentlar, juft kuchlar nazariyalari; og'irlik markazi kabi mavzular yoritilgan.

Kitobning ikkinchi bo'limi kinematikaga oid mavzularni qamrab olgan. Unda jumladan: moddiy nuqta kinematikasi, qattiq jismning harakatlari, moddiy nuqtaning murakkab harakati kabi mavzular bayon etilgan.

O'quv qo'llanmaning uchinchi — dinamika bo'limining o'zi oltita bobdan iborat bo'lib, unda dinamikaning asosiy tushunchalari, moddiy sistema va nuqta dinamikasining umumiy teoremlari, Dalamber prinsipi, dinamikaning umumiy tenglamalari kabi qator mavzular o'z aksini topgan.

Qo'llanmadagi ko'p masalalar oliy o'quv yurtlarining qator ixtisosliklari uchun mo'ljallangan bo'lib, amaliy masalalarni hal etishda egallangan nazariy bilimlardan foydalanish yo'llari va natijalarni tahlil qilish ham ko'rsatib berilgan.

O'quv qo'llanma oliy o'quv yurtlarining qurilishi, muhandislik, suv xo'jaligi, transport va kasbiy ta'lim sohasi bo'yicha bilim oluvchi bakalavriyat talabalari uchun mo'ljallangan.

M 56 **Mirsaidov Mirziyod Mirsaidovich. Nazariy mexanika, Oliy o'quv yurtlari uchun o'quv qo'llanma.**/M.M. Mirsaidov, L.I. Boymurodova, N.T. G'iyosova; O'zR oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi. — T.: «ILM ZIYO», 2009. — 224 b.

I. Boymurodova L.I. II. G'iyosova N.T.

BBK 22.21ya73

MIRSAIDOV MIRZIYOD MIRSAIDOVICH,
BOYMURODOVA LOLAXON ISMOILOVNA,
G'IYOSOVA NARGIZA TOLIBOVNA

NAZARIY MEXANIKA

Oliy o'quv yurtlari uchun o'quv qo'llanma

Toshkent — «ILM ZIYO» — 2009

Muharrir	<i>D. Abbosova</i>
Tex. muharrir	<i>N. Xolmatova</i>
Musahhih	<i>D. To'ychiyeva</i>
Badiiy muharrir	<i>Sh. Odilov</i>
Sahifalovchi	<i>Sh. Rahimqoriyev</i>

Original-maketdan bosishga 9.09.2009 da ruxsat etildi. Bichimi 60×90^{1/16}.
Ofset bosma usulida bosildi. Bosma t. 14,0. Shartli b.t. . Nashr t. 13,0.
Adadi 1000. 203-buyurtma.

«ILM ZIYO» nashriyot uyi. Toshkent, Navoiy ko'chasi, 30.
Shartnoma 12 — 2009.

“KO‘HI-NUR” MCH bosmaxonasida matn chop etildi.
Toshkent sh. “Mashinasozlar” mavzesi, 4.

“PAPER MAX” XK bosmaxonasida muqovalandi.
Toshkent sh., Sarikul ko'chasi, 34a.

«ILM ZIYO»

ISBN 978-9943-16-003-3

9 789943 160033